

การประพันธ์บทเพลง กาลดำเนิน สำหรับไวโอลินทรีโอ

Music Composition: Kan Damnoen for Violin Trio

ธภัฏ สังข์วิจิตร*¹Thaphad Sungwijit*¹

บทคัดย่อ

การประพันธ์บทเพลง *กาลดำเนิน* สำหรับไวโอลินทรีโอ มีความยาวประมาณ 10 นาที ได้รับแรงบันดาลใจจากกาลเวลาที่ดำเนินไปเป็นกิจวัตรตั้งแต่ช่วงเช้า ช่วงบ่าย ช่วงเย็น สะท้อนออกมาเป็นอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ผลจากการประพันธ์บทเพลงพบว่า บทเพลงแบ่งออกเป็น 3 บทเพลงย่อย ได้แก่ บทเพลงย่อยที่หนึ่ง: *อรุณเบิกฟ้า* เป็นการใช้เทคนิคการดีดสายไวโอลินมาเป็นแนวคิดในการประพันธ์ บทเพลงย่อยที่สอง: *ทิวาวน* มีแนวคิดการใช้โน้ตเสียงค้ำผสมผสานความหลากหลายของจังหวะ และบทเพลงย่อยที่สาม: *สายัณห์เยือน* เป็นการใช้เทคนิคการใช้คันชักบรรเลงเสียงต่อเนื่องและเสียงสั่นบนโน้ตเช็ตหนึ่งชั้น บทประพันธ์เพลงได้นำออกแสดงพร้อมบรรยายเผยแพร่ต่อสาธารณชนในงานประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วันที่ 9 กันยายน 2564 ในรูปแบบออนไลน์

คำสำคัญ: กาลดำเนิน / ไวโอลินทรีโอ / การประพันธ์เพลง

* Corresponding author, email: chatwalee_jikke@hotmail.com

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โปรแกรมวิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹ Asst. Prof., Program in Fine and Applied Arts, Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University.

Abstract

The research article “Music Composition: *Kan Damnoen* for Violin Trio” approximately 10 minutes duration inspired by the composer’s everyday lives. It comprises of three pieces, the first piece: *Pizzicato in the Morning*, using the pizzicato technique, the second piece: *In the Afternoon*, using a pedal note with various rhythmic, the third piece: *In the Evening* using slur and staccato technique on eighth notes. The Composition was performed by virtual ensemble at Chiangmai Rajabhat University National Conference in September 9, 2021.

Keywords: Kan Damnoen / Violin Trio / Composition

บทนำ

การดำเนินชีวิตของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน บางคนอาจใช้ชีวิตที่ต้องเร่งรีบแข่งกับเวลา เพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายที่ต้องการ ในขณะที่บางคนอาจมีชีวิตที่เรียบง่ายไม่มีแรงผลักดัน ซึ่งไม่ว่าจะใช้ชีวิตแบบไหนก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป ทั้งนี้ หากใช้ชีวิตที่ต้องเร่งรีบวุ่นวายตลอดเวลา อาจทำให้สุขภาพร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรมลง หรือหากใช้ชีวิตที่ราบเรียบไร้ซึ่งเป้าหมายหรือแรงผลักดัน ก็อาจทำให้ขาดแรงบันดาลใจหรือขาดพลังชีวิตในการทำงาน ดังนั้น การใช้ชีวิตจึงควรอยู่บนทางสายกลางซึ่งไม่ตึงและไม่หย่อนจนเกินไป

ชีวิตในแต่ละวันของผู้ประพันธ์มีช่วงเวลาที่มีความสุข สนุกสนาน ความรู้สึกเครียดสับสน วุ่นวาย หรือความรู้สึกสงบและผ่อนคลายปะปนกันไป ด้วยเหตุนี้ ผู้ประพันธ์จึงได้วิเคราะห์ช่วงเวลาในแต่ละวันของตนเอง และสังเคราะห์อารมณ์ความรู้สึกเหล่านั้นมาเป็นแรงบันดาลใจในการประพันธ์บทเพลง *กาลดำเนิน* สำหรับไวโอลินทรีโอ อารมณ์ความรู้สึกที่สังเคราะห์ออกมานั้น ผู้ประพันธ์ได้นำมาเชื่อมโยงกับแนวคิดและหลักการทางดนตรีตะวันตก โดยบทเพลงประพันธ์แบ่งเป็น 3 บทเพลงย่อยตามช่วงเวลา คือ ช่วงเช้า แสดงถึงอารมณ์ที่มีความสุข ช่วงบ่าย แสดงถึงอารมณ์ที่เครียดและวุ่นวาย ส่วนช่วงเย็น แสดงถึงอารมณ์สงบและผ่อนคลาย

เนื่องด้วยผู้ประพันธ์เป็นอาจารย์สอนไวโอลิน จึงมีแนวคิดที่จะนำเครื่องดนตรีชนิดนี้มาเป็นเครื่องดนตรีหลัก โดยประพันธ์สำหรับไวโอลินทรีโอ (ไวโอลิน 3 คัน) ผู้ประพันธ์นำเทคนิคต่าง ๆ ของ

ไวโอลิน เช่น เทคนิคการดีดไวโอลิน (Pizzicato) และเทคนิคการใช้คันชัก (Bowing) ซึ่งเป็นบรรเลงเสียงต่อเนื่องและเสียงสั่นบนโน้ตเข้บตหนึ่งชั้นมาใช้เป็นแนวทางในการประพันธ์ นอกจากนั้นยังนำการใช้โน้ตเสียงค้ำ (Pedal note) ผสมผสานกับลักษณะต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์อีกด้วย โดยผู้ประพันธ์หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการดนตรี ทั้งสามารถนำไปใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนทั้งในรายวิชาการประพันธ์ดนตรีและทักษะการปฏิบัติเครื่องสายสากล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลง *กาลด้าเนิน* สำหรับไวโอลินทรีโอที่ได้รับแรงบันดาลใจจากกาลเวลาที่ดำเนินไปเป็นกิจวัตร
2. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีการประพันธ์เพลง และเทคนิคการบรรเลงเครื่องสายสากล
3. เพื่อเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ต่อสาธารณชน

ขอบเขตการศึกษา

บทประพันธ์เพลง *กาลด้าเนิน* สำหรับไวโอลินทรีโอ เป็นบทประพันธ์เพลงสำหรับบรรเลงด้วยไวโอลินจำนวน 3 คัน มีความยาวประมาณ 10 นาที ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ใช้แนวคิดด้านทฤษฎีดนตรีตะวันตกมาเป็นแนวคิดหลักในการประพันธ์ ได้แก่ แนวคิดการใช้โน้ตเสียงค้ำผสมผสานความหลากหลายของจังหวะ และใช้แนวคิดด้านเทคนิคการบรรเลงเครื่องสายสากล ได้แก่ เทคนิคการดีดสายไวโอลิน รวมถึงเทคนิคการใช้คันชักบรรเลงเสียงต่อเนื่องและเสียงสั่นบนโน้ตเข้บตหนึ่งชั้นมาเชื่อมโยงกับอารมณ์ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ตามช่วงเวลาต่าง ๆ คือ ช่วงเช้า ช่วงบ่าย และช่วงเย็น อย่างไรก็ตาม ผู้ประพันธ์จะกำหนดโครงสร้างของบทเพลงเพื่อเชื่อมโยงกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในบทเพลงตามที่ผู้วิจัยเห็นสมควร

ข้อตกลงเบื้องต้น

เนื่องด้วยสถานการณ์โควิด-19 ผู้ประพันธ์จำเป็นต้องปรับรูปแบบการแสดงในลักษณะการแสดงดนตรีเสมือนจริง (Virtual Ensemble) และเผยแพร่ทางออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) กำหนดบทบาทช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ ช่วงเช้า ช่วงบ่าย ช่วงเย็น และพิจารณาเชื่อมโยงเข้ากับแนวคิดทางดนตรี เพื่อนำไปสู่การออกแบบโครงสร้างบทเพลง

- 2) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการประพันธ์เพลง และเทคนิคการบรรเลงสำหรับเครื่องสายสากล
- 3) ออกแบบโครงสร้างของบทเพลง และประพันธ์แนวดนตรีที่เหมาะสม
- 4) ส่งบทเพลงที่ประพันธ์แล้ว ให้นักดนตรีฝึกซ้อมและปรับแก้ตามความเหมาะสม
- 5) นักดนตรีบันทึกภาพและเสียง และส่งไฟล์กลับมาให้ผู้ประพันธ์เพื่อผสมเสียงและตัดต่อ
- 6) นำไฟล์ภาพและเสียงจากนักดนตรีมาผสมเสียงและตัดต่อ
- 7) นำบทเพลงออกแสดงต่อสาธารณชน ผ่านงานประชุมวิชาการระดับชาติ และช่องทางออนไลน์

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์อารมณ์ความรู้สึกของตนเองในแต่ละช่วงเวลา ผู้ประพันธ์ได้สังเกตและพบว่า อารมณ์ความรู้สึกในแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกัน โดยช่วงเช้าจะมีอารมณ์ที่สดชื่นแจ่มใส ส่วนในช่วงบ่ายจะเป็นช่วงเวลาทำงานที่บางครั้งมีทั้งสภาวะเครียดกับงานและความวุ่นวายของปัญหาต่าง ๆ แต่ช่วงเย็นหลังเลิกงานจะเป็นช่วงเวลาของการผ่อนคลาย ได้สังสรรค์กับเพื่อน หรือรับประทานอาหารเย็นพร้อมกับครอบครัว ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ได้สังเคราะห์อารมณ์ความรู้สึกเหล่านั้นออกมาเป็น 3 บทเพลงย่อย ได้แก่ บทเพลงย่อยที่หนึ่ง: *อรุณเบิกฟ้า* บทเพลงย่อยที่สอง: *ทิววัน* และ บทเพลงย่อยที่สาม: *สายัณห์เยือน* ซึ่งผู้ประพันธ์ได้กำหนดแนวทางในการประพันธ์ให้สอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกของแต่ละช่วงเวลา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. บทเพลงย่อยที่หนึ่ง: *อรุณเบิกฟ้า (Pizzicato in the Morning)*

บทเพลงย่อยนี้เป็นตัวแทนของอารมณ์ความรู้สึกสดชื่นแจ่มใสของการเริ่มต้นวันใหม่ ตั้งแต่ตื่นนอน รับประทานอาหารเช้า และเดินทางไปทำงาน ผู้ประพันธ์ใช้เทคนิคการใช้นิ้วดีดสายไวโอลินตลอดทั้งเพลงเพื่อสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าว ทั้งนี้ บทเพลงมีความยาวประมาณ 3 นาที โดยโครงสร้างของบทเพลงแบ่งเป็น 4 ท่อน (Section) คือ ท่อนนำ (Intro) ท่อน A ท่อน B และท่อนจบ (Coda) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 โครงสร้างของบทเพลงย่อยที่หนึ่ง: *อรุณเบิกฟ้า*

ท่อนนำ	ท่อน A	ท่อน B	ท่อน A	ท่อนจบ
(ห้องที่ 1-10)	(ห้องที่ 11-48)	(ห้องที่ 49-67)	(ห้องที่ 68-89)	(ห้องที่ 90-95)

ด้านแนวทางการประพันธ์บทเพลง ผู้ประพันธ์เริ่มต้นบทเพลงด้วยโมทีฟที่ 1 ในท่อนนำ ซึ่งเป็นวลีที่ได้แนวคิดการคิดทำนองมาจากเสียงนาฬิกาปลุกที่ผู้ประพันธ์จะได้ยินทุกเช้าในห้องนอน เป็นการสื่อถึงการเริ่มต้นวันใหม่ (ตัวอย่างที่ 1) อย่างไรก็ตาม โมทีฟที่ 1 นี้จะปรากฏอีกครั้งในบทเพลงย่อยที่สาม: *สายัณห์เยือน* เพื่อเชื่อมโยงถึงการกลับมายังห้องนอนเพื่อเตรียมสู่การพักผ่อน

ตัวอย่างที่ 1 โมทีฟที่ 1 (เสียงนาฬิกาปลุก) ของท่อนนำ ห้องที่ 1-4

Violin 1

Violin 2

Violin 3

ท่อน A เป็นท่อนทำนองหลักที่ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นใหม่โดยใช้โน้ตเข้บัตสองชั้น และโน้ตเข้บัตหนึ่งชั้น ซึ่งทำนองจะมีความต่อเนื่องลื่นไหล เพื่อสื่อถึงอารมณ์ที่สดใส เบิกบาน และใช้เสียงประสานแบบอาร์เปจโจ (Arpeggio) อย่างไรก็ตาม ทำนองหลักนี้จะเป็การทำนองที่มีการเล่นซ้ำอยู่บ่อยครั้งเพื่อสร้างเอกภาพให้บทเพลง ดังตัวอย่างที่ 2

ตัวอย่างที่ 2 ทำนองหลัก และเสียงประสานของท่อน A ห้องที่ 26-36

ทำนองหลัก

Violin 1

Violin 2

Violin 3

Violin 1

Violin 2

Violin 3

ท่อน B ใช้แนวคิดการย้ายกุญแจเสียงจาก D เมเจอร์ เป็นกุญแจเสียง F เมเจอร์ เพื่อสื่อถึงการปรับเปลี่ยนอิริยาบถ โดยแนวทำนองจะมีการเคลื่อนที่ช้าลงซึ่งใช้ลักษณะจังหวะเป็นโน้ตตัวดำ ประจุและโน้ตเข้ตหนึ่งชั้น ทั้งนี้ เพื่อให้แนวทำนองมีความแตกต่างจากท่อน A ในด้านของลีลา จังหวะโดยเริ่มบรรเลงจากไวโอลิน 3 และตามด้วยไวโอลิน 2 บรรเลงสลับกัน ส่วนเสียงประสาน บรรเลงแบบอาร์เปจโจในแนวไวโอลิน 1 (ดังตัวอย่างที่ 3)

ตัวอย่างที่ 3 ทำนองหลัก และเสียงประสานของท่อน B ห้องที่ 49-66

Violin 1

Violin 2

Violin 3

ทำนองหลัก

Vln. 1

Vln. 2

Vln. 2

ท่อนจบ ผู้ประพันธ์สร้างแนวทำนองสั้น ๆ จำนวน 5 ห้อง โดยทำนองในแนวไวโอลิน 1 มีการเคลื่อนที่ค่อย ๆ สูงขึ้นแบบเต็มเสียงและครึ่งเสียง จากโน้ต F[♯], G, A, และ B[♭] ตามลำดับ ส่วนแนวไวโอลิน 2 และไวโอลิน 3 จะบรรเลงเสียงประสานด้วยห้วงลำดับทำนองที่สูงขึ้นตามลำดับขั้นเช่นกัน จากคอร์ด IV, V, VI และคอร์ด vii^o เพื่อสร้างเอกภาพให้แนวทำนอง ทั้งนี้ ความเข้มของเสียง (Dynamic) จะค่อย ๆ ดังขึ้นทั้งสามแนว และจบห้องสุดท้ายด้วยคอร์ด D เมเจอร์ (ดังตัวอย่างที่ 4)

ตัวอย่างที่ 4 ท่อนจบ ห้องที่ 90-95

แนวทำนองเคลื่อนที่ค่อย ๆ สูงขึ้นแบบเต็มเสียงและครึ่งเสียง

Violin 1

Violin 2

Violin 3

IV V VI vii°

2. บทเพลงย่อยที่สอง: ทิวาวัน (In the Afternoon)

บทเพลงย่อยนี้เป็นตัวแทนของความรู้สึกเครียดและวุ่นวายของการทำงานในช่วงบ่าย ผู้ประพันธ์ใช้แนวคิดการบรรเลงโน้ตเสียงค้ำผสมผสานความหลากหลายของจังหวะ และกำหนดให้บทเพลงอยู่ในกุญแจเสียง G ไมเนอร์ เพราะต้องการให้ไวโอลินแนวที่ 3 บรรเลงด้วยสายเปล่าซึ่งให้เสียงที่ก้องกังวาล โดยบทเพลงย่อยนี้ผู้ประพันธ์ได้แรงบันดาลใจด้านจังหวะและเสียงประสานมาจากบทเพลง *Palladio* ประพันธ์โดย Karl Jenkins ทั้งนี้ บทเพลงมีความยาวประมาณ 3.50 นาที มีโครงสร้างของบทเพลงแบ่งเป็น 4 ท่อน ได้แก่ ท่อน A ท่อน B ท่อน C และท่อนจบ จุดเด่นอยู่ที่แนวทำนองท่อน A จะถูกนำกลับมาบรรเลงเสมอจนกระทั่งเข้าสู่ท่อนจบ เสมือนเป็นช่วงเวลาการสะสมพลังงานความเครียดก่อนดำเนินเข้าสู่ท่อนต่อ ๆ ไปของบทเพลง ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างของบทเพลงย่อยที่สอง: ทิวาวัน

ท่อน A	ท่อน B	ท่อน A	ท่อน C	ท่อน A	ท่อนจบ
(ห้องที่ 1-14)	(ห้องที่ 15-23)	(ห้องที่ 24-35)	(ห้องที่ 36-54)	(ห้องที่ 55-66)	(ห้องที่ 67-75)

ด้านแนวทางการประพันธ์บทเพลง ผู้ประพันธ์นำตัวอักษรย่อของหน่วยงานที่ผู้ประพันธ์สังกัดอยู่ คือ CRRU MUSIC² มาสร้างเป็นโน้ตโมทีฟที่ 2 โดยกำหนดโน้ต 12 ตัวแทนอักษรภาษาอังกฤษ 26 ตัว (ดังตัวอย่างที่ 5) เมื่อตัดตัวอักษรย่อภาษาอังกฤษที่ซ้ำออกจะเหลืออักษรเพียง 6 ตัว คือ CRUMSI ซึ่งผู้ประพันธ์แทนตัวโน้ตเรียงตามตัวอักษรภาษาอังกฤษจะได้กลุ่มโน้ตคือ D, F

² CRRU ย่อมาจาก Chiangrai Rajabhat University ส่วน MUSIC หมายถึง แขนงวิชาดุริยางคศิลป์

G[#], C, F[#], G[#] (ดังตัวอย่างที่ 6) ซึ่งกลุ่มโน้ตนี้จะนำมาเป็นวัตถุดิบในการสร้างโมทีฟที่ 2 ของบทเพลง (ดังตัวอย่างที่ 7)

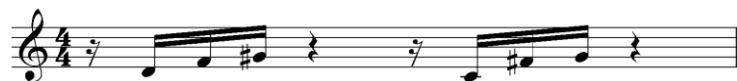
ตัวอย่างที่ 5 อักษรภาษาอังกฤษแทนโน้ตโมทีฟที่ 2

ตัวโน้ต	C	C [#]	D	D [#]	E	F	F[#]	G	G[#]	A	A [#]	B
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
ตัวอักษร	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X
	Y	Z										

ตัวอย่างที่ 6 กลุ่มโน้ตโมทีฟที่ 2

ตัวอย่างที่ 7 โมทีฟที่ 2

ท่อน A เป็นท่อนที่มีการบรรเลงซ้ำบ่อยครั้ง และผู้ประพันธ์กำหนดให้โน้ต G เป็นโน้ตโทนิกเสียงค้ำ ทั้งนี้ กำหนดให้มีลักษณะจังหวะต่าง ๆ กัน ประกอบด้วย โน้ตตัวดำ โน้ตเข้ตหนึ่งชั้น และโน้ตเข้ตสองชั้น ซึ่งบรรเลงในแนวไวโอลิน 2 และแนวไวโอลิน 3 (ดังตัวอย่างที่ 8) และเมื่อผสมผสานกับโมทีฟที่ 2 จะทำให้เกิดมิติเสียงที่กระด้าง (Dissonance) เพื่อสื่อถึงอารมณ์ที่เครียดและวุ่นวาย

ตัวอย่างที่ 8 โมทีฟที่ 2 และโน้ตเสียงค้ำ ของท่อน A ห้องที่ 6-11

ท่อน B ผู้ประพันธ์สร้างทำนองใหม่ โดยให้บรรเลงกลุ่มโน้ตในลักษณะของหัวลำดับทำนอง (Sequence) ซึ่งบรรเลงสลับกันระหว่างแนวไวโอลิน 1 และ 2 (ตัวอย่างที่ 9 กรอบสี่เหลี่ยมห้องที่ 15-16) และพัฒนากลุ่มโน้ตนี้ด้วยวิธีการผสมผสานขึ้นคู่เสียงในแนวทำนอง รวมถึงการบรรเลงด้วยโน้ตเข้บิตสองชั้นอย่างต่อเนื่อง และจบท่อนนี้ด้วยคอร์ด F[#]0 ซึ่งเป็นคอร์ดเสียงกระด้าง ก่อนที่จะกลับไปยังท่อน A อีกครั้ง (ดังตัวอย่างที่ 9)

ตัวอย่างที่ 9 ท่อน B ห้องที่ 15-23

หัวลำดับทำนอง

คอร์ดเสียงกระด้าง

ท่อน C เป็นท่อนที่มีลักษณะจังหวะและทำนองที่ค่อนข้างแตกต่างจากสองท่อนแรก โดยผู้ประพันธ์ใช้โน้ตตัวขาวของแนวไวโอลิน 1 เป็นเสียงประสาน เพื่อสร้างความหนาแน่นของ

ลักษณะจังหวะให้เบาบางลงทำให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลายลงชั่วขณะหนึ่ง ส่วนแนวทำนองจะบรรเลงด้วยแนวไวโอลิน 2 มีลักษณะของหัวลำดับทำนอง และใช้โน้ตตัวขาวลากเสียงยาวเช่นเดียวกัน เป็นการสื่อถึงการพักเบรกระหว่างทำงาน ดังตัวอย่างที่ 10

ตัวอย่างที่ 10 ทำนอง และเสียงประสานของท่อน C ห้องที่ 36-42

Violin 1
Violin 2
Violin 3

36
mp
mf
mp

40
Vln. 1
Vln. 2
Vln. 2

ท่อนจบ เป็นการบรรเลงด้วยกลุ่มโน้ตเข้ตสองชั้นพร้อมกันทั้ง 3 แนว โดยเป็นการบรรเลงด้วยคอร์ด G ไมเนอร์ ซึ่งแนวทำนองบรรเลงด้วยไวโอลิน 1 และ 2 ในลักษณะทบขึ้นคู่แปด (Octave) ส่วนแนวไวโอลิน 3 บรรเลงโน้ตเสียงค้ำ ก่อนจะจบบทเพลงด้วยคอร์ด G เมเจอร์ ซึ่งเป็นคอร์ดโน้ตสามปรับ (Picardie Third) สื่อถึงการทำงานที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ตัวอย่างที่ 11 ท่อนจบ ห้องที่ 71-75

Violin 1
Violin 2
Violin 3

71
mf
mf
mf

Violin 1

Violin 2

Violin 3

mf

mf

mf

71

73

กอร์ดโน้ตสามปรับ

f

f

f

3. บทเพลงย่อยที่สาม: สายัณห์เยือน (In the Evening)

บทเพลงย่อยนี้เป็นตัวแทนของความรู้สึกอ่อนคลายสบายใจหลังจากเลิกงานในช่วงเย็น โดยผู้ประพันธ์ใช้เทคนิคการบรรเลงเสียงต่อเนื่องและเสียงสั่นบนโน้ตเช็ตหนึ่งขั้นมาใช้เป็นแนวทางในการประพันธ์ (ตัวอย่างที่ 12) เพื่อสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าว ทั้งนี้ บทเพลงมีความยาวประมาณ 4.30 นาที ซึ่งโครงสร้างของบทเพลงแบ่งเป็น 4 ท่อน ได้แก่ ท่อน A ท่อน B ท่อนเชื่อม (Bridge) และท่อน C ดังแผนภูมิที่ 3

ตัวอย่างที่ 12 เทคนิคการบรรเลงเสียงต่อเนื่องและเสียงสั่นบนโน้ตเช็ตหนึ่งขั้น

แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างของบทเพลงย่อยที่สอง: สายัณห์เยือน

ท่อน A	ท่อน B	ท่อน A	ท่อนเชื่อม	ท่อน C
(ห้องที่ 1-16)	(ห้องที่ 17-32)	(ห้องที่ 33-45)	(ห้องที่ 46-54)	(ห้องที่ 63-96)

ด้านแนวทางการประพันธ์บทเพลง ผู้ประพันธ์ได้นำกลุ่มโน้ตโมทีฟที่ 2 จำนวน 6 ตัวจากบทเพลงย่อยที่ 2 ได้แก่ โน้ต D, F, G#, C, F# และ G# มาเป็นวัตถุดิบหลักเพื่อสร้างแนวทำนองใหม่ของท่อน A โดยกำหนดให้โน้ตโมทีฟดังกล่าวปรากฏอยู่ในจังหวะที่ 1 ของห้อง ซึ่งวางในลักษณะห้อง

ตัวอย่างที่ 13 การสร้างแนวทำนองใหม่ของท่อน A ห้องที่ 1-14

ตัวอย่างที่ 14 การสร้างแนวทำนองใหม่ของท่อน B ห้องที่ 17-27

การเล่นบันไดเสียง

ท่อนเชื่อม เป็นท่อนที่จะนำพาไปสู่ท่อน C ผู้ประพันธ์ใช้โน้ตตัวขาวเพื่อให้ทำนองดำเนินช้าลง การเคลื่อนที่ของทำนองเป็นการเคลื่อนแบบตามขั้นไม่กระโดด และจบท่อนเพลงด้วยเดนซ์เปิด (Half Cadence) เพื่อเชื่อมโยงสู่ท่อนต่อไป

ตัวอย่างที่ 15 ท่อนเชื่อม ห้องที่ 46-54

ท่อน C ผู้ประพันธ์นำวาทฤติบโมทิฟที่ 1 (เสียงนาฬิกาปลุก) กลับมาใช้อีกครั้ง (ตัวอย่างที่ 16) เพื่อสื่อถึงการเสร็จสิ้นของภารกิจต่าง ๆ และนำเข้าสู่ช่วงเวลาของการพักผ่อน ทั้งนี้ โมทิฟดังกล่าว ผู้ประพันธ์ได้มีการปรับเปลี่ยนลักษณะจังหวะโมทิฟจากโน้ต 6 พยางค์ในอัตราจังหวะ 2/4 เป็นโน้ตเข้บ็ตสองชั้นและโน้ตเข้บ็ตหนึ่งชั้น ในอัตราจังหวะ 6/8 ทำให้แนวทำนองถูกขยายออก (Augmentation) เพื่อให้ทำนองดำเนินช้าลง ช่วยให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างจากท่อนอื่น ดังตัวอย่างที่ 17

ตัวอย่างที่ 16 วัตถุดิบโมทีฟที่ 1 (เสียงนาฬิกาปลุก) ของท่อน C ห้องที่ 55-58

ตัวอย่างที่ 17 ลักษณะจังหวะโมทีฟ ของท่อน C ห้องที่ 82-89

สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยสร้างสรรค์เรื่อง การประพันธ์บทเพลง *กาลดำเนิน* สำหรับไวโอลินทรีโอ ประพันธ์ขึ้นโดยได้รับแรงบันดาลใจจากเวลาที่ดำเนินไปเป็นกิจวัตรตั้งแต่ช่วงเช้า ช่วงบ่าย และช่วงเย็น สะท้อนออกมาเป็นอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งแบ่งเป็น 3 บทเพลงย่อย ได้แก่ บทเพลงย่อยที่ 1: *อรุณเบิกฟ้า* บทเพลงย่อยที่ 2: *ทิวาวัน* และบทเพลงย่อยที่ 3: *สายฝนหยาดเย็น* มีความยาวประมาณ 10 นาที บทเพลงทั้งหมด ผู้ประพันธ์ใช้แนวคิดด้านทฤษฎีดนตรีตะวันตก และแนวคิดด้านเทคนิคการบรรเลงเครื่องสายสากลมาเป็นแนวคิดหลักในการประพันธ์ นอกจากนี้ ผู้ประพันธ์ยังได้วางแนวคิดการประพันธ์ในประเด็นอื่น ๆ เช่น ด้านการวางโครงสร้างของบทเพลง ผู้ประพันธ์มีทิศทางการวางโครงสร้างบทเพลงให้เชื่อมโยงกับเหตุการณ์หรือสภาวะการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลา เช่น การย้อนกลับของท่อน A ในบทเพลงย่อยที่ 2: *ทิวาวัน* ซึ่งเสมือนเป็นช่วงเวลาการสะสมพลังงาน

ความเครียดก่อนดำเนินเข้าสู่ท่อนต่อ ๆ ไป นอกจากนี้ ยังมีการใช้คอร์ดโน้ตสามปรับเพื่อสื่อถึงการ ทำงานที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีของท่อนจบในบทเพลงนี้อีกด้วย ด้านทำนอง มีการใช้แนวคิดด้านการ คัดทำนองจากเสียงนาฬิกาปลุกและการนำอักขรย่อของหน่วยงานมาสร้างเป็นกลุ่มโน้ตโมทีฟ ซึ่งเป็น การนำวัตถุดิบใกล้ตัวผู้ประพันธ์มาใช้อย่างสร้างสรรค์ ด้านการกำหนดท่วงทำนองเสียง ผู้ประพันธ์เลือกใช้ ท่วงทำนองเสียง D เมเจอร์ และ G ไมเนอร์ เป็นท่วงทำนองหลักของบทเพลงทั้งหมด เนื่องจากต้องการให้ มีการใช้สายเปล่าในการบรรเลงเพื่อให้ได้โทนเสียงที่ก้องกังวาล

ข้อเสนอแนะ

เนื่องด้วยสถานการณ์โควิด-19 ที่มีการแพร่ระบาดรุนแรงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้บทประพันธ์ เพลงชุดนี้ไม่สามารถนำออกแสดงสู่สาธารณชนในรูปแบบปกติได้ ดังนั้น ผู้ประพันธ์จึงปรับแผนการ แสดงเป็นแบบออนไลน์ โดยใช้วิธีการนำเสนอบทเพลงในลักษณะการแสดงดนตรีเสมือนจริง การฝึกซ้อมตลอดจนการบันทึกภาพและเสียงค่อนข้างมีความละเอียดซับซ้อน เนื่องจากนักดนตรี แต่ละคนอยู่ต่างสถานที่กัน ไม่สามารถมาฝึกซ้อมร่วมกันได้ จึงมีปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ผู้ประพันธ์ต้อง คำนึงถึง ได้แก่ โน้ตเพลงฉบับเต็ม (Full Score) ที่ต้องใส่รายละเอียดด้านความช้า-เร็ว ความดัง-เบา ให้ชัดเจน และต้องสื่อสารกับนักดนตรีให้เข้าใจก่อนเริ่มฝึกซ้อมและบันทึกเสียง นอกจากนี้ ด้านความพร้อมและคุณภาพของอุปกรณ์การบันทึกภาพและเสียง เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สำหรับ บันทึกเสียงและแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล (Audio Interface) ไมโครโฟน คอนเดนเซอร์ และหูฟัง เป็นต้น

การเผยแพร่บทประพันธ์เพลง

บทประพันธ์เพลง *กาลดำเนิน* สำหรับไวโอลินทรีโอ ได้นำออกแสดงพร้อมบรรยายเผยแพร่ ต่อสาธารณชนในงานประชุมวิชาการระดับชาติด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 9 กันยายน 2564 ในรูปแบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน ZOOM ซึ่งนำเสนอเป็นบทความวิชาการเรื่อง “แรงบันดาลใจจากชีวิตประจำวันสู่บทเพลง *เดลิ โลฟส* สำหรับไวโอลินทรีโอ” ในลักษณะการแสดงดนตรีเสมือนจริงโดยได้รับความร่วมมือจากนักดนตรี ดังรายชื่อต่อไปนี้

ผู้ประพันธ์	ธัญญ์ สังข์วิจิตร	
นักดนตรี	โอม จันเตย	ไวโอลิน 1
	ศิวณารถ บุญนิล	ไวโอลิน 2
	ธัญญ์ สังข์วิจิตร	ไวโอลิน 3

ทั้งนี้ ผู้ที่สนใจสามารถรับฟังบทประพันธ์เพลงชุดนี้ได้จาก QR Code ดังนี้

อรุณเบิกฟ้า

ทิวาวัน

สายัณห์เยือน

บรรณานุกรม

- ณัชชา พันธุ์เจริญ. *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เกศกะรัต, 2551.
- . *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร. *การประพันธ์เพลงร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- ธัญญ์ สังข์วิจิตร. “การสร้างสรรค์บทเพลงขอพม่า สำหรับวงเครื่องสายสากล.” *วารสารดนตรีรังสิต* 14, 2 (2562): 59-47.
- . “แรงบันดาลใจจากชีวิตประจำวันสู่บทเพลง เดลิ โลฟส์ สำหรับไวโอลินทรีโอ.” *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ระดับชาติ ครั้งที่ 1*, รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สะลอง, บรรณาธิการ, วันที่ 9-10 กันยายน 2564: 190-199.
<http://www.human.cmru.ac.th/>